

Słowo wstępne

Dzięki współpracy Zakładu Historii Języka Polskiego Uniwersytetu w Białymstoku z wybitnymi językoznawcami reprezentującymi inne ośrodki akademickie w kraju i za granicą możemy przedstawić Czytelnikowi pracę zbiorową *Tekst – akt mowy – gatunek wypowiedzi*, która nawiązuje – przez rozległą formułę uwzględniającą różnorodne zainteresowania badaczy i wynikające stąd różnorodne ujęcia metodologiczne – do wydanego w roku 2011 studium *Odmiany stylistyczne polszczyzny dawniej i dziś*.

Problematyka prezentowanego tomu obejmuje szeroki zakres tekstów zarówno o charakterze teoretycznym, jak też materiałowym czy *stricte* praktycznym. Odbiorca znajdzie tu rozważania potwierdzające możliwość ujmowania problemów lingwistycznych z wielu perspektyw badawczych. Autorzy prezentują bowiem wyniki swoich badań w nurcie językoznawstwa współczesnego i diachronicznego, a do pogłębienia refleksji nad podejmowanymi zagadnieniami – w zależności od przyjętej metodologii – stosują bądź to tradycyjne narzędzia badawcze, bądź to strukturalistyczne czy wreszcie narzędzia semantyki kognitywnej.

Zamieszczone w książce artykuły układają się w trzy bloki tematyczne sygnalizowane w tytule. Część pierwsza (*Tekst*) obejmuje artykuły dotyczące języka artystycznego, a także zagadnień związanych z interpretacją tekstu w rozumieniu Ferdinanda de Saussure'a. Na część drugą (*Akt mowy*) składają się rozprawy opisujące relacje między nadawcą a odbiorcą w różnego typu wypowiedziach. Autorzy tekstów zgromadzonych w tym miejscu podejmują problematykę dotyczącą dawnej i współczesnej komunikacji językowej oraz analizują skomplikowane zależności, jakie zachodzą między światem pozajęzykowym a procesami dokonującymi się w samym języku. Opracowania

mieszczące się w części trzeciej (*Gatunek wypowiedzi*) pokazują, jaki wpływ na kształtowanie określonych gatunków wypowiedzi mają czynniki lingwistyczno-kulturowe oraz semantyczno-pragmatyczne.

Mogę jedynie wyrazić nadzieję, że niniejsza publikacja spotka się z życzliwym przyjęciem i stanie przyczynkiem do dalszych rozważań nad podjętymi w prezentowanym tomie kwestiami.

Urszula Sokólska